Nummer VN2024-000253
Directie digitalisering innovatie informatie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 19 maart 2024

Portefeuille ICT en Digitale Stad (49)

Agendapunt B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het Plan van Aanpak Algoritmen

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het Plan van Aanpak Algoritmen. Het plan beschrijft welke verbeterstappen het college gaat zetten om de omgang met algoritmen te verbeteren. De geplande acties zorgen voor een doorontwikkeling en verbeterde toepassing van het huidige beheerskader, een verbeterde omgang met bias en verbeterde privacybescherming, transparantie en participatie op het gebied van algoritmen.

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het Plan van Aanpak Algoritmen. Het plan beschrijft welke verbeterstappen het college wanneer gaan zetten in de omgang met algoritmen en welk resultaat dat gaat opleveren.

Bestuurlijke achtergrond

Op 20 oktober 2023 heeft de Rekenkamer Metropool Amsterdam het onderzoeksrapport *Algoritmen* gepubliceerd. In de bestuurlijke reactie op dit rapport heeft het college toegezegd om de handvatten die het rapport biedt te verwerken in een plan van aanpak.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet.

Onderbouwing besluit

Op 20 oktober 2023 heeft de Rekenkamer Metropool Amsterdam het onderzoeksrapport *Algoritmen* gepubliceerd. Dit rapport beschrijft de resultaten van een onderzoek naar het beheerskader en de werking ervan bij 3 algoritmen. De Rekenkamer concludeert dat we met ons beheerskader al veel risico's (49 van de 61 relevante risico's) adresseren. Maar volgens de Rekenkamer zijn er verbeteringen nodig om meer grip te krijgen op algoritmen en om algoritmen eerlijker en transparanter te maken. Daarom doet de Rekenkamer vijf aanbevelingen. Het college heeft de conclusies van de Rekenkamer onderschreven en de aanbevelingen overgenomen. In de bestuurlijke reactie op het rapport heeft het college toegezegd om de handvatten die het rapport biedt te verwerken in een plan van aanpak.

Het plan van aanpak beschrijft welke verbeterstappen we wanneer gaan zetten en welk resultaat dat gaat opleveren. De acties komen voort uit reeds lopende voorstellen van het college, de voorstellen van de Rekenkamer, de bespreking van het rapport in de raad

en de aangenomen moties over dit onderwerp. De verbeterstappen zijn in lijn met het raadsbesluit Grip op Tech dat in scope en opzet breder is dan dit plan van aanpak.

De geplande acties zorgen voor:

1. Doorontwikkeling van het beheerskader. Daarvoor gaan we onder andere de landelijke definitie van het begrip algoritme eenduidig toepassen en een nieuwe classificatie opstellen, in lijn met de Europese AI Act. Per categorie geven we aan welke instrumenten ingezet moeten worden. We zorgen ervoor dat niet-deskundigen zelfstandig deze analyse en classificatie kunnen uitvoeren (en geven waar nodig of gewenst ondersteuning van deskundigen uit het i-domein). Daarnaast gaan we een overkoepelende governance voor de ethische en verantwoorde inzet van data en technologie opstellen en implementeren. De governance, aansturing, beleid, processen en instrumenten blijven we doorlopend verbeteren.
2. Verbeterde toepassing van het beheerskader. Daarvoor gaan we onder andere het zicht op algoritmen verbeteren door alle algoritmen te analyseren, maatregelen door te voeren en het algoritmeregister verder te vullen voor hoog- en beperkt-risico algoritmen. Ook wordt geborgd dat hoog-risico algoritmen ter goedkeuring worden voorgelegd aan het college. We nemen dit expliciet op in de governance en stellen een uniforme template op voor de voordracht.
3. Verbeterde omgang met bias. Met de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA), de functionaris gegevensbescherming (FG) en vakdeskundigen brengen we de mogelijkheden en onmogelijkheden van biasbestrijding in kaart. Daarna wordt een voorstel geformuleerd, dat wordt besproken met de raad. Aan de hand daarvan wordt er een verbeterd kader opgesteld. Dit kader is in ieder geval van toepassing op alle hoog-risico algoritmen. Daarnaast gaan we Impact Assessments Mensenrechten en Algoritmes (IAMA's) uitvoeren op hoog-risico algoritmen en maatschappelijk gevoelige thema's.
4. Verbeterde privacybescherming. Daarvoor gaan we onder andere de belemmeringen bij de uitvoering van privacywetgeving in kaart brengen en nemen ze weg. We gaan ook het gesprek aan met de CPA over eventuele belemmeringen die zij ervaren in hun adviserende taak. Daarbij zullen we in ieder geval kijken naar de bezetting en informatiebehoefte.
5. Verbeterde transparantie en participatie. Daarvoor gaat het college onder andere de raad op nader te bepalen momenten informeren over algoritmen(beleid). Daarnaast gaan we de transparantie voor burgers vergroten door bijvoorbeeld een standaardtekst toe te voegen aan een besluit waarbij een algoritme betrokken is. En we gaan de mogelijkheid van het opzetten van een (divers samengesteld) burgerpanel onderzoeken om zo Amsterdammers te betrekken.

In het plan zijn alle acties voor de komende jaren opgenomen, voorzien van een tijdsplanning en een raming van de ureninzet.

Participatie

N.v.t.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-012921	Advies (pdf)
AD2024-000973	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-012814	Commissievoordracht PvA Algoritmen.docx (msw12)
AD2024-012815	Plan van Aanpak Algoritmen_v1.0.pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten